

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 16. tammikuuta 2018
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2016/0105 (COD)

14091/1/17
REV 1 ADD 1 REV 2

CODEC 1761
FRONT 459
VISA 418
COMIX 744

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta rajanylitystietojärjestelmän käytön osalta (ensimmäinen käsittely) – Säädöksen hyväksyminen = Lausumat

Komission lausuma

Rajanylitystietojärjestelmän perustamisesta annettu asetus on johdonmukainen asetuksessa (EY) N:o 693/2003¹ säädetyin nykymuotoisen Kaliningradin kauttakulkujärjestelyn kanssa.

Komissio varmistaa näiden säädösten välisen lainsäädännöllisen johdonmukaisuuden, mikäli Kaliningradin kauttakulkujärjestelyä muutetaan tulevaisuudessa.

¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 693/2003, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2003, erityisen kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FTD) ja rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FRTD) käyttöön ottamisesta sekä yhteisen konsuliohjeiston ja yhteisen käsikirjan muuttamisesta (EUVL L 99, 17.4.2003, s. 8).

Itävallan lausuma

Itävalta arvostaa puheenjohtajavaltio Viron määrätietoisia ponnisteluja laajan yhteisymmärryksen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden kesken tästä tärkeästä kysymyksestä.

Lainvalvontaviranomaisilla ei kuitenkaan edelleenkään ole riittävää pääsyä tietoihin lakia rikkoneiden kolmansien maiden kansalaisten tai muidenkaan ihmisryhmien tunnistamista varten. Ongelmaan toivotaan löytyvän ratkaisu yhteentoimivuuden toteutuessa.

Jäsenvaltioiden turvapaikkaviranomaisten välisen yhteistyön toimivuuden kannalta olisi myös ollut suotavaa, että niillä olisi pääsy rajanylitystietojärjestelmään. On hyvin tärkeää käyttää tehokkaasti rajanylitystietojärjestelmän kaltaisia järjestelmiä, joiden kehittelyyn on käytetty runsaasti aikaa sekä merkittäviä taloudellisia ja henkilöresursseja. Turvapaikkaviranomaisten pääsy rajanylitystietojärjestelmään kolmansien maiden kansalaisten tarkkaa tunnistamista sekä prosessien nopeuttamista ja palauttamisten toteuttamista varten olisi ollut merkittävä osa rajanylitystietojärjestelmän lisäarvoa.

Kroatian lausuma

Kroatian tasavalta kannattaa tämän asetuksen tavoitetta, koska sen on määrä osaltaan vahvistaa ja pitää yllä suotuisaa turvallisuustilannetta koko Euroopan unionin alueella. Edellytyksenä tälle on muun muassa se, että ulkorajoja valvotaan nykyistä paremmin ja toimivammin.

Tätä tavoitetta olisi pidettävä mitä suurimmassa määrin Euroopan unionin kansalaisten etujen mukaisena, eikä Kroatian tasavalta voi hyväksyä sitä, että asetusta ei sovelleta Euroopan unionin ulkorajoilla heti sen operatiivisen soveltamisen alkaessa ja että asetuksen vaikutusta näin tarpeettomasti ja perusteetta heikennetään. On syytä korostaa, että nykyisen asetusehdotuksen voimaantulon myötä Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 1 kohdan voimassa olevien määräysten ja Kroatian tasavallan liittymissopimuksen voimassa olevien määräysten, jotka kuuluvat olennaisena osana unionin säännöstöön, täytäntöönpano keskeytettäisiin toistaiseksi. Kroatian tasavalta haluaa huomauttaa, että Euroopan komissio on jo asetusehdotuksen otsikon perusteella tarkoittanut, että asetusta pantaisiin täytäntöön nimenomaan unionin ulkorajoilla ja että kaikkia jäsenvaltioita kohdeltaisiin näin ollen yhtäläisesti.

Jos asetusta ei sovelleta yhtäläisesti Schengenin sopimuksen täysjäseniin ja niihin valtioihin, jotka ovat liittymässä Schengenin sopimukseen, kuten Kroatian tasavaltaan, asetuksen tavoite jää toissijaiseksi. Tämä merkitsisi paitsi uhkaa Euroopan unionin sisäiselle turvallisuudelle sekä terrorismin ja vakavan rikollisuuden tehokkaalle torjunnalle myös kielteisen viestin antamista Euroopan kansalaisille.

Operatiiviselta kannalta asetuksen epäyhtäläinen soveltaminen merkitsisi sitä, että kolmansien maiden kansalaisten lyhytaikaisen EU:ssa oleskelun kesto ei voitaisi merkitä rekisteriin, koska viisumitietojärjestelmään ei olisi pääsyä rajanylitystietojärjestelmästä eikä Schengen-viisumien voimassaoloa näin ollen voitaisi tarkistaa. Koska Kroatian tasavalta tunnustaa Schengen-viisumin yhdenvertaiseksi Kroatian viisumin kanssa, se saattaisi päästää alueelleen Schengen-maahan matkustavan henkilön, jonka viisumi ei ole voimassa, koska viisumitietojärjestelmään ei ole pääsyä rajanylitystietojärjestelmästä. Tämä puolestaan herättää kysymyksen siitä, mikä jäsenvaltio on vastuussa tällaisten henkilöiden palauttamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Jos asetusta ei sovelleta Kroatian tasavallassa, sen saatavilla eivät olisi myöskään muut sellaisia henkilöitä koskevat operatiiviset tiedot, jotka ylittävät usein Euroopan unionin ulkorajan ja Schengen-alueen rajan, mukaan lukien mahdolliset terroristit ja muut turvallisuuden kannalta epäilyttävät henkilöt.

Jos asetusta sovellettaisiin tällä tavalla epäyhtenäisesti, Euroopan unionin sisäistä turvallisuutta uhkaavien henkilöiden liikkuminen saattaisi suuntautua rajoille, joilla kyseistä järjestelmää ei sovelleta. Kroatian tasavallan osalta tämä merkitsisi suuntautumista noin 1350 kilometrin pituiselle Euroopan unionin ulkorajalle. Olisi otettava huomioon myös kolmannet maat, joissa suvaitsemattomuus, radikalismi ja väkivaltaiset ääriliikkeet lisääntyvät ja joissa tällaista suuntausta vahvistavat sota-alueilta kotimaihinsa palaavat, terrorismiin syyllistyvät vierastaistelijat. Tämä lisää myös terrorismin riskiä Kroatian tasavallassa.

Asetuksen epäyhtenäisellä soveltamisella olisi myös vakavia vaikutuksia rajatylittävän liikenteen kulkuun: käyttöön otettujen järjestelmällisten tarkastusten lisäksi matkustusasiakirjojen käsittelyyn kuluisi enemmän aikaa, koska se tehtäisiin manuaalisesti eikä automaattisesti. Tämän myötä rajavartijat eivät välttämättä pystyisi tekemään matkustajille asianmukaista turvallisuusprofilointia.

Näiden seikkojen perusteella Kroatian tasavalta jäsenvaltiona, jolla on pitkä ulkoraja, on erittäin kiinnostunut löytämään tavan soveltaa tätä asetusta kaikilla Euroopan unionin ulkorajoilla heti sen hyväksymisestä lähtien, jotta asetuksen tavoite saavutettaisiin mahdollisimman täysimääräisesti.
